
OBRZĘDY WIELKIEGO TYGODNIA

wg OHS 1955-1962

Użyte oznaczenia:

$\mathcal{X}$ – celebrans

$\mathcal{D}$ – diakon

$\mathcal{S}$ – subdiakon

$\mathcal{C}$ – ceremoniarze

$\mathcal{A}$ – akolici

$\mathcal{T}$ – turyferarz

† – krzyż procesyjny

$\mathcal{O}$ – ombrelino

Pierwsza edycja – 9 kwietnia 2017

Druga edycja – 8 kwietnia 2019

Wszelkie zastrzeżenia proszę kierować do autora na adres: michal96.96@gmail.com

---

NIEDZIELA PALMOWA

---

1 PRZYGOTOWANIE DO OBRZĘDÓW

1.1 W ZAKRYSTII

- dla $\mathcal{X}$: humerał, alba z koronką, cingulum białe, stuła i kapa: **czzerwone**,
- dla $\mathcal{D}$: humerał, alba z koronką, cingulum białe, stuła i dałmatyka: **czzerwone**,
- dla $\mathcal{S}$: humerał, alba z koronką, cingulum białe, tunicela **czzerwona**,
- dla $\mathfrak{F}$: tunicela **czzerwona**,
- akolitki,
- kadzielnica z łódką,

1.2 NA KREDENSI W KOŚCIELE

- kielich do Mszy św. z wszystkimi paramentami barwy **fioletowej** (w tym welon naramienny dla $\mathcal{S}$),
- tacka z ampulkami i ręcznikiem do Mszy św.,
- dzwonek,
- 2 pateny,
- 2 świecezki *Sanctusowe*,
- lekcjonarz,
- teksty pasji z nutami (po polsku),

1.3 NA OŁTARZU POLOWYM

- krzyż,
- 6 świec z osłonkami,
- księga OHS ubrana we **fioletową** okładkę,
- pulpit albo poduszka na OHS,

1.4 NA KREDENSI NA DWORZE

- naczynie z wodą święconą i kropidło,
- ewangeliarz ubrany w **czrwoną** okładkę,
- mydło, miska i dzbanek z wodą do umycia rąk celebransa po rozdaniu palm,
- ręcznik,
- miejsce na akolitki,
- miejsce na birety,

1.5 NA SEDILLI W KOŚCIELE

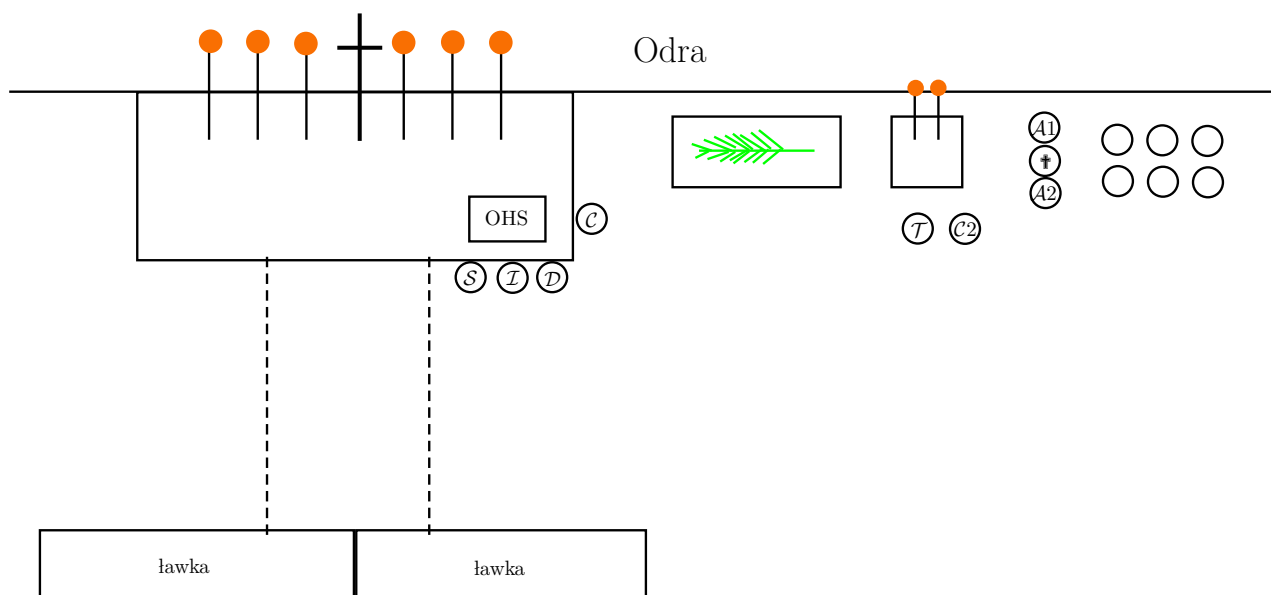
- dla $\mathcal{X}$ manipularz, stuła i ornat – **fioletowe**,
- dla $\mathcal{D}$ manipularz, stuła i dałmatyka – **fioletowe**,
- dla $\mathcal{S}$ manipularz i tunicela – **fioletowe**,

1.6 PO STRONIE EWANGELII

- trzy wysokie pulpity bez nakrycia do śpiewania pasji ¹,
- przynajmniej jeden mikrofon.

2 POŚWIĘCENIE PALM I PROCESJA

- w tej części $\mathcal{D}$ całuje $\mathcal{X}$ standardowo jak podczas mszy,
- podczas ubierania celebransa asystuje $\mathcal{C}$, kolejno diakona $\mathcal{A}1$ oraz subdiakona $\mathcal{A}2$,
- ustawiamy się w szyku procesyjnym. Lewci przez cały czas procesji i poświęcenia, jeżeli jest to możliwe, trzymają kapę. Wychodzimy przez główne wyjście na zewnątrz. Przy przechodzeniu przez oś ołtarza polowego, przyklękają wszyscy oprócz: $\mathcal{F}$, $\mathcal{A}1$, $\mathcal{A}2$ oraz $\mathcal{X}$,
- schola śpiewa podczas procesji *Hosanna filio David* na przemian z Psalmem 117 ²,
- po dojściu na miejsce święcenia palm, $\mathcal{C}$ odbiera nakrycia głowy, następuje oddanie referencji ołtarzowi przez lewitów oraz $\mathcal{X}$ (lewici przyklękają, $\mathcal{X}$ głęboko się skłania), $\mathcal{X}$ całuje ołtarz następnie ustawiamy się w sposób przedstawiony na Rys. 1,

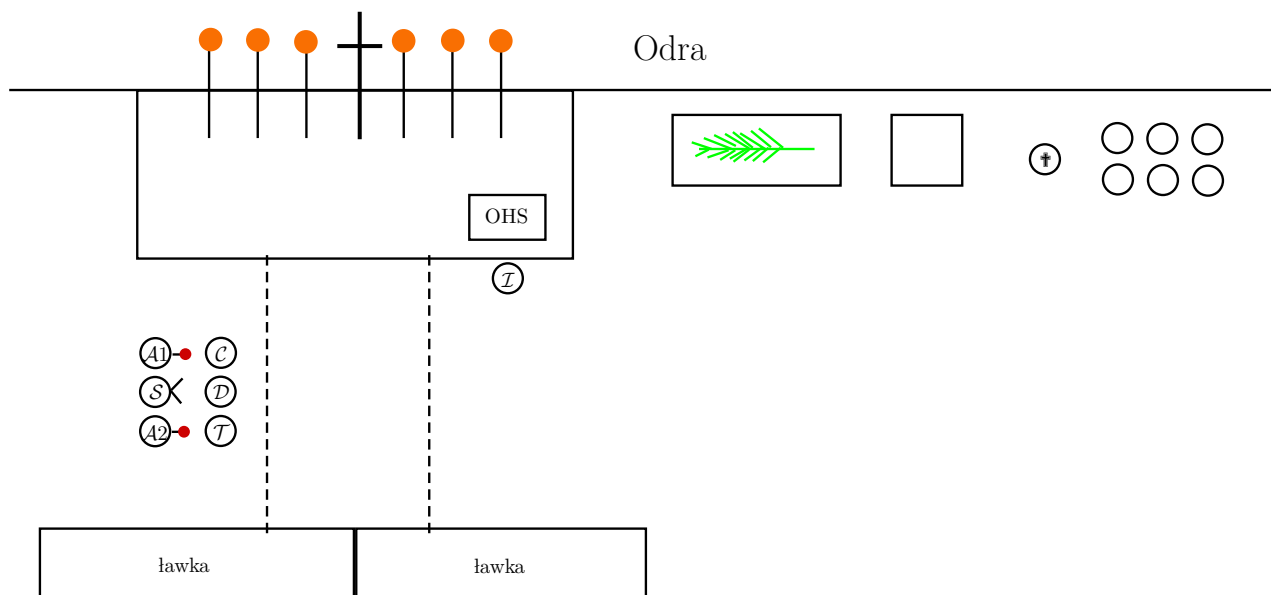
Rysunek 1: Ustawienie po przyjsciu do ołtarza

- $\mathcal{X}$ cicho odczytuje antyfonę *Hosanna filio David*, tak jak podczas Mszy, a następnie śpiewa *Dominus vobiscum*, zwrócony w kierunku księgi,
- po *Amen* następuje zasypanie,
- $\mathcal{A}1$ podaje wodę $\mathcal{C}$ a ten podaje ją $\mathcal{D}$,
- następuje pokropienie, $\mathcal{A}1$ odbiera wodę od $\mathcal{D}$,
- następuje okadzenie,
- palmę dla $\mathcal{X}$ $\mathcal{D}$ kładzie na ołtarzu,
- następuje rozdawanie palm ($\mathcal{C}2$ podaje palmy, $\mathcal{C}1$ zawiaduje ruchem), odbieranie palm od $\mathcal{X}$ z pocałunkiem, asysta ustawia się dwójkami jak do komunii w kolejności: lewici, klerycy, ministranci, lud,

¹ustawione na północ chyba że nie uda się zorganizować mikrofonów

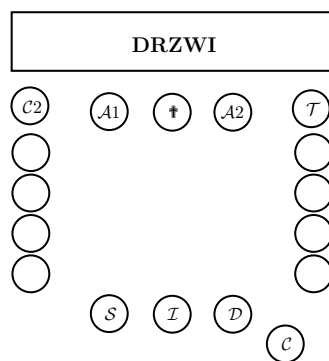
²Zob. *Liber Usualis* z 1961 : Ritus servandus in celebratione Missae in Cantu ad 1.

- po rozdaniu palm $\mathcal{X}$ myje ręce, pomagają mu w tym $\mathcal{A}$,
- następuje odśpiewanie ewangelii, nie przenosi się mszału,
- do ewangelii ustawiamy się jak podczas mszy, gdy już dojdziemy na miejsce jak na Rys 2,

Rysunek 2: Ustawienie podczas Ewangelii

- po odśpiewaniu ewangelii $\mathcal{X}$ całuje ewangeliarz oraz jest okadzany przez $\mathcal{D}$,
- kantorzy (A) oraz mikrofoniarz udają się najkrótszą możliwą drogą do pierwszych drzwi kościoła. Przemykają je lekko, ale obserwują, czy procesja już się zbliża. Dwóch lub jeden Kantor (B) pozostaje w procesji z ministrantami,
- po powrocie do pozycji z Rys 1 następuje zasypanie,
- lewicy stają w rzędzie za $\mathcal{X}$,
- $\mathcal{D}$ staje obok rzędu i śpiewa *Procedamus in pace*,
- Kantor (B) oraz mikrofon wraz z ludem śpiewa *In nomine Christi. Amen*, a następnie rozpocznie jedno z poniższych:
  - śpiew jednej z antyfon procesyjnych z *Liber Usualis*,
  - *Christus vincit*,
  - pieśń po polsku do Chrystusa Króla;
- po oddaniu rewerencji ołtarzowi $\mathcal{E}$ oddaje nakrycia głowy,
- ustawiamy się w szyku procesyjnym, Kantor/Kantorzy (B) zajmują w procesji miejsce zaraz za $\mathfrak{F}$,
- udajemy się w kierunku bocznych drzwi po schodach za pomnikiem biskupa Kominka,
- kantorzy A wewnątrz kościoła obserwują delikatnie, czy procesja nadchodzi,
- kiedy procesja dochodzi do drzwi Kościoła, $\mathcal{S}$ z $\mathcal{A}$ stają przodem do drzwi, a ministranci rozchodzą się na boki tworząc szpaler tak aby $\mathcal{X}$ znajdował się nieopodal $\mathfrak{F}$, jak na Rys 3,
- kantorzy (A) (w środku) stojąc zwrócenii w kierunku drzwi śpiewają: *Gloria Laus et honor etc.*,
- kantorzy (B), ministranci i wierni powtarzają werset: *Gloria Laus*,
- kantorzy (A) śpiewają poszczególne zwrotki hymnu, po każdej zwrotce Kantorzy (B) + reszta odśpiewują refren: *Gloria, Laus*,
- po piątej zwrotce i refrenie $\mathfrak{F}$ głośno i widocznie uderza nóżką krzyża procesyjnego w drzwi, a Kantorzy (A) i $\mathcal{E}$ szeroko otwierają drzwi,

Rysunek 3: Procesja przy drzwiach kościoła

- C2 wprowadza ✠ i resztę procesji do wnętrza kościoła. W tym czasie Kantorzy (A) i Kantorzy (B) łączą się w jedną grupę i jak najszybciej zaczynają śpiew: *Ingrediente Domino*, podany w *Liber Usualis*;
- D, S, X oraz C po przyklęgnięciu na środku udają się bezpośrednio do księgi po stronie epistoły, reszta asysty i chór przyklękają po kolei na środku. Wszyscy zajmują swoje miejsca i odkładają palmy. A odkładają świece a ✠ krzyż
- modlitwa na zakończenie procesji od Mszału ustawionego przy ołtarzu po stronie Epistoły, lewici trzymają brzegi kapy (jak przy poświęceniu),
- po skończonej oracji, X i D oraz S podchodzą do sedilli i przebierają się. Przebieranie przebiega w następującej kolejności:
  - C zabiera kapę przekazuje zakrystianom,
  - lewici ściągają dalmatyki z pomocą A1 oraz A2 i C,
  - lewici ubierają w ornat X, zakrystianie zabierają w tym czasie dalmatyki i manipularze czerwone
  - A1 zakłada tunicelę S, A2 dalmatykę D,
  - C sprawdza czy D i S mają swoje szaty

3 MZA ŚWIĘTA - WAŻNIEJSZE ZMIANY

- wszyscy odkładają palmy
- nie odmawia się modlitw u stopni
- bezpośrednio po przyklęgnięciu następuje ucałowanie ołtarza i nałożenie kadzidła
- po odmówieniu *Introitu* i *Kyrie* I i D oraz S krótką drogą schodzą do sedilli
- podczas lekcji na słowa *in nomine Iesu omne genu flectatur* wszyscy przyklękają
- procesją przed Ewangelią, jak i funkcje tworzących ich ministrantów pozostają (prawie) bez zmian względem Mszy śpiewanej (za wyjątkiem nietrzymania w jej czasie paramentów liturgicznych); więcej patrz Dodatek
- chór podczas Ewangelii wykonuje skłony w kierunku krzyża ołtarzowego, a śpiewacy “przed siebie”
- po przyjęciu przez I Komunii Św. i wyciągnięciu puszki z tabernakulum D **sam** odmawia *Confiteor*, po którym następuje *Misereatur* – **wszyscy** są w tym czasie pochyleni. Prostujemy się dopiero na *Indulgentiam*
- nie ma ostatniej Ewangelii

4 DODATEK

4.1 LOSY SUBDIAKONA KRUCYFERA

- subdiakon krucyfer (✠), ubrany w albę, cingulum i czerwoną tunicelę
- nie odbiera palmy od I.
- po skończonej procesji idzie do kaplicy zimowej, gdzie ściąga westymenta subdiakona, zakłada komżę, bierze biret i przechodzi do chóru.

4.2 PROSECJA DO EWANGELII - DLA ZAAWANSOWANYCH

CELEBRANS Z SUBDIAKONEM I CEREMONIARZEM

- kiedy skończy się śpiew Graduału i Traktusa, $\mathcal{F}$ wraz z $\mathcal{S}$ i $\mathcal{C}1$ podchodzą do ołtarza - przyklękają
- $\mathcal{F}$ wchodzi na najwyższy stopień i odmawia modlitwę *Munda cor*
- $\mathcal{S}$ w tym czasie przenosi mszał,

DIAKON

- przy pomocy $\mathcal{C}2$ zdejmuje dalmatykę i manipularz
- od $\mathcal{C}2$ otrzymuje księgę z tekstem Pasji, a następnie zajmuje miejsce pomiędzy dwoma śpiewakami - $\mathcal{S}1$ i $\mathcal{S}2$

ALE JAK TO WYGLĄDA?

$\mathcal{F}$

(stopnie ołtarza)

$\mathcal{S}$

$\mathcal{S}1$ $\mathcal{D}$ $\mathcal{S}2$

$\mathcal{C}2$

- na znak $\mathcal{C}2$ wszyscy oprócz $\mathcal{F}$ przyklękają
- $\mathcal{S}$ przechodzi ze Mszałem na stronę Ewangelii i pozostaje przy nim asystując $\mathcal{F}$ przy kartkach
- $\mathcal{C}1$, $\mathcal{F}$, $\mathcal{A}1$, $\mathcal{A}2$ **nie** ustawiają się jak na Mszy śpiewanej (zostają na swoich 'bazach') i skłaniają się do krzyża ołtarzowego razem z $\mathcal{F}$ ³
- $\mathcal{C}2$ prowadzi $\mathcal{S}1$, $\mathcal{D}$, $\mathcal{S}2$ do ambony – gdzie następuje śpiew Pasji po polsku
- wszystkie skłony podczas Pasji wykonujemy w stronę ewangeliarza/lekcjonarza (nie w stronę Mszału),
- po odśpiewanej Pasji po polsku $\mathcal{F}$ staje przed środkiem ołtarza, a $\mathcal{S}$ za nim na swoim stopniu.
- $\mathcal{D}$, $\mathcal{S}1$, $\mathcal{S}2$ i $\mathcal{C}2$ przyklękają na środku, po czym $\mathcal{C}2$ prowadzi $\mathcal{D}$ do sedilli i pomaga mu założyć dalmatykę i manipularz
- $\mathcal{D}$ zajmuje swoje miejsce za $\mathcal{F}$ i przyklęka – $\mathcal{F}$ rozpoczyna *Credo*

³Ceremoniał o. Małaczyńskiego, str. 65, pkt. 47(dla rytu uroczystego): „Jeżeli Męka Pańska nie jest śpiewana celebrans pod koniec traktusa odmawia „Munda cor” i czyta Mękę Pańską po stronie Ewangelii. Równocześnie należy ją odczytać wiernym po polsku.”

WIELKI PIĄTEK

---

1 PRZYGOTOWANIE DO OBRZĘDÓW

1.1 OŁTARZ GŁÓWNY

- zupełnie огоłocony
- tabernakulum puste, obok kluczyk
- na tabernakulum podstawa pod krzyż
- na najwyższym stopniu jedna fioletowa poduszka do prostracji
- za ołtarzem odkryty krzyż procesyjny

1.2 KREDENCJA

- przykryta normalnie obrusem
- jeden obrus ołtarzowy
- pulpit pod mszał, razem z mszałem
- księga OHS
- pozostałe dwie fioletowe poduszki pod krzyż
- ręczniczek do wycierania krzyża
- fioletowa bursa z korporalem
- dwie pateny komunijne
- dwie świece sanctusowe
- vasculum i ręczniczek
- akolitki
- monstrancja
- welon do monstrancji

1.3 ZAKRYSTIA/KAPLICA

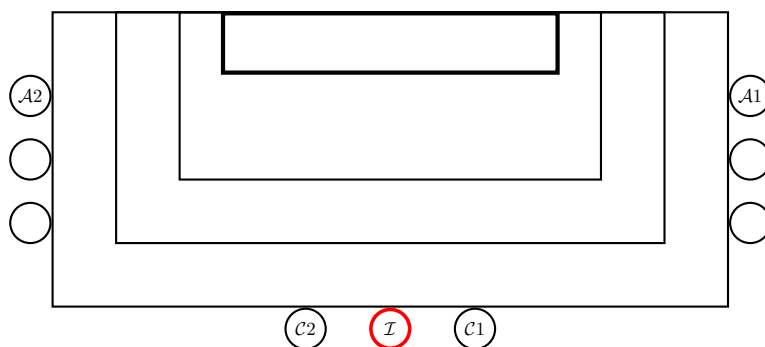
- czarna kapa
- fioletowy ornat ze stulą
- fioletowa kapa
- zasłonięty krzyż do adoracji
- 4 świeczniki z żółtymi świecami (i zapalniczka)
- biały welon naramienny
- dwa trybularze, jedna łódka
- ombrelino

1.4 INNE

- przy sedilli dodatkowe dwa miejsca dla ceremoniarzy (za akolitami)
- wysoki pulpit do śpiewu lekcji
- teksty Pasji do śpiewania
- dwie kołatki
- schodki
- fioletowa stół dla ks. Ireneusza do Komunii
- świece na procesję dla ministrantów (z okapnikami, zapalniczki)

2 CZYTANIA

- wszyscy procesyjnie udają się do ołtarza i rozchodzą się na boki (bez skłonu)

- $\mathcal{X}$ wraz z ministrantami wykonują skłon, po czym $\mathcal{X}$ pada na twarz, a ministranci klękają na posadce i skłaniają głowy
- $\mathcal{X}$ wraz z $\mathcal{C}1$ wstają i śpiewana jest modlitwa; ministranci prostują się
- po modlitwie wszyscy powstają, robią skłon i udają się na swoje miejsca ($\mathcal{X}$, $\mathcal{A}1$, $\mathcal{A}2$ i $\mathcal{C}$ na sedile)
- $\mathcal{C}2$ zabiera poduszkę ze stopni ołtarza
- $\mathcal{T}$ przynosi pulpit na środek prezbiterium
- wszyscy siadają razem z $\mathcal{X}$
- śpiewana jest lekcja, po niej następuje responsorium i modlitwa
- na *Oremus* wszyscy wstają, na *Flectamus genua* - klękają, na *Levate* - wstają, po skończonej modlitwie - siadają
- następuje kolejne czytanie i responsorium
- podczas responsorium $\mathcal{T}$ wynosi pulpit z prezbiterium, a $\mathcal{C}2$ przenosi pulpit na stronę Ewangelii i kładzie go na posadce
- po responsorium $\mathcal{X}$ odmawia modlitwę przed stopniami ołtarza po czym udaje się do pulpitu i czyta Mękę Pańską
- ministranci po jej zakończeniu nie mówią *Laus tibi, Christe*

3 UROCZYSTE MODŁY

- $\mathcal{X}$ wraca do sedilii, wkłada czarną kapę - asystują $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{C}2$
- w międzyczasie $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ rozpościerają na ołtarzu jeden obrus i $\mathcal{A}1$ stawia na środku Mszal
- $\mathcal{X}$ z $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{C}2$ udają się do ołtarza (brzegi kapy są podtrzymywane przez $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{C}2$)
- podczas modlitw wszyscy stoją, na *Flectamus genua* - klękają, na *Levate* - wstają

4 ADORACJA KRZYŻA

- po modlitwach $\mathcal{X}$ z $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{C}2$ udają się krótką drogą do sedilii, gdzie $\mathcal{X}$ zdejmuje kapę - asystują $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{C}2$
- formuje się procesja w kolejności:

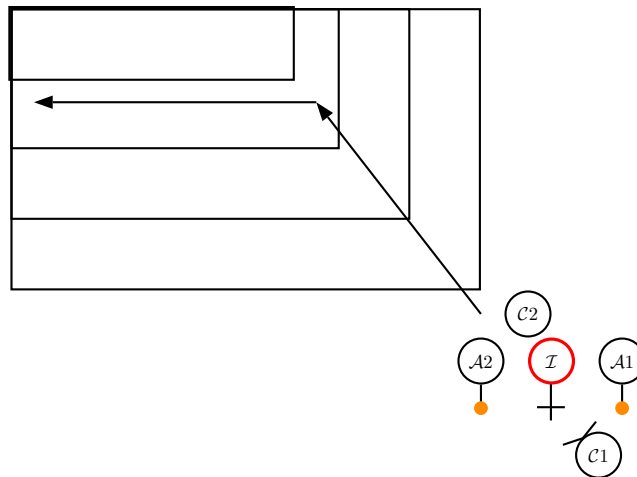
(stopnie ołtarza)
 $\mathcal{C}2 \quad \mathcal{X} \quad \mathcal{C}1$
 $\mathcal{A}2 \quad \mathcal{A}1$

- uczestniczący w procesji skłaniają się w stronę ołtarza i przechodzą do zakrystii krótką drogą
- z zakrystii rusza procesja w kolejności:

$\mathcal{C}2 \quad \mathcal{C}1$
 $\mathcal{A}2 \quad \mathcal{X} \quad \mathcal{A}1$

gdzie $\mathcal{A}$ trzymają świece, $\mathcal{X}$ - krzyż

- procesja długą drogą zmierza stopni ołtarza; po dojściu staje na posadzce po stronie epistoły

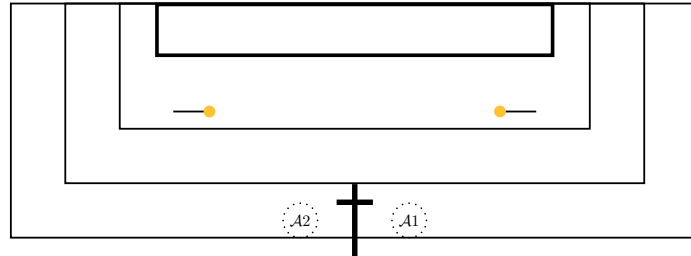

- $\mathcal{X}$ odsłaniając krzyż, śpiewa: *Ecce lignum crucis*, na co wszyscy odpowiadając: *Venite, adoremus* i klękają (ten schemat powtarza się w sumie 3-krotnie)
- $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ zostawiają akolitki po obu stronach krzyża, po czym odbierają od $\mathcal{X}$ krzyż
- $\mathcal{A}2$ przynosi poduszkę na stopnie ołtarza; $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ kładą na nią krzyż
- $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{C}2$ schodzą razem z $\mathcal{X}$ do sedilii i wszyscy ściągają obuwie
- adoracja następuje w kolejności:

$\mathcal{X}$
 $\mathcal{C}1$
 $\mathcal{A}2$
 ministranci (dopóki nie przyjdą $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$)
 $\mathcal{A}1$
 $\mathcal{A}2$
 reszta ministrantów

- krzyż adorowany będzie przez ministrantów pojedynczo w sposób następujący:
  1. pierwsze przyklęknienie ma miejsce przy balaskach
  2. drugie - w połowie prezbiterium

3. trzecie - przy stopniach ołtarza
4. następuje klęknienie i pocałunek krzyża
5. po wstaniu, ministrant wstaje, robi krok w bok, przyklęka z ministrantem, który właśnie doszedł do krzyża i udaje się na swoje miejsce
6. wszystkie przyklęknięcia wykonuje się **w tym samym czasie**, co ministrant przed nami!

TRZECIE ○ PRZYKLKNICIE

DRUGIE ○ PRZYKLKNICIE

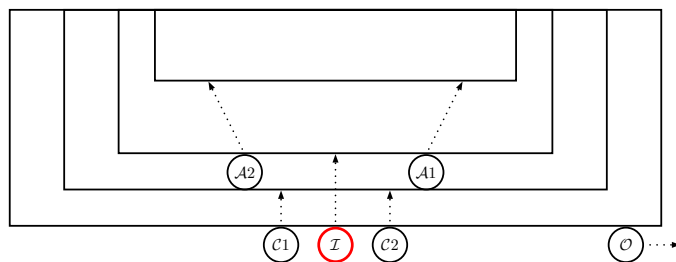
PIERWSZE ○ PRZYKLKNICIE

(not in scale)

- $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{A}2$ po dokonaniu adoracji, odbierają od $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ krzyż i go trzymają
- $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ po dokonaniu adoracji i nałożeniu butów, klękają po obu stronach krzyża twarzą do siebie na środkowym stopniu ołtarza przy akolitkach
- po skończeniu adoracji przez ministrantów, $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{A}2$ zanoszą krzyż przed prezbiterium w towarzystwie $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ ze świecami
- $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ stwiają świece po bokach krzyża i odbierają od $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{A}2$ krzyż i go trzymają
- po skończonej adoracji $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{A}2$ odbierają od $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ krzyż i zanoszą go do stopni ołtarza
- tam dołącza do nich $\mathcal{X}$ i wszyscy trzej wchodzi po stopniach i $\mathcal{X}$ umieszcza krzyż na tabernakulum
- w międzyczasie $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ biorą swoje świece i stawiają je na ołtarzu

5 OBRZĘD KOMUNII ŚW.

- $\mathcal{X}$ zmienia szaty - asystuje $\mathcal{C}1$
- $\mathcal{X}$ znosi korporał na ołtarz w towarzystwie $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{C}2$
- $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ ustawiają się przed stopniami ołtarza i wraz z $\mathcal{O}$, $\mathcal{C}1$, $\mathcal{C}2$ i $\mathcal{X}$ procesyjnie udają się to ołtarza przechowywania
- podczas powrotu procesji do ołtarza, $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{C}2$ uderzają kołatką, a wszyscy ministranci klęczą
- po dojściu do stopni ołtarza $\mathcal{O}$ odchodzi na bok, $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ odkładają akolitki na ołtarzu, a $\mathcal{C}1$, $\mathcal{C}2$ i $\mathcal{X}$ podchodzą do ołtarza
- przy ołtarzu $\mathcal{C}2$ odbiera welon, po czym przyklęka i idzie na swoje miejsce

- wszyscy ministranci wstają; w odpowiednim momencie za $\mathcal{X}$ odmawiają *Pater noster*
- na znak $\mathcal{C}1$ ministranci ustawiają się parami na posadzce do przyjęcia Komunii i na kolejny znak - klękają
- w tym czasie $\mathcal{A}1$ (z obrusem komunijnym) i $\mathcal{A}2$ klękają twarzami do siebie na najwyższym stopniu ołtarza
- $\mathcal{C}1$ rozpoczyna *Confiteor*, do którego dołączają się pozostali
- po *Indulgentiam...* $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ rozciągają obrus komunijny między sobą
- pierwsi do Komunii przystępują ministranci od pateny i świeczki sanctusowej; zaraz po jej przyjęciu asystują $\mathcal{X}$
- do Komunii ministranci przystępują w następujący sposób (więcej: patrz Dodatek):
  1. para przyklęka na posadzce równocześnie z poprzedzającą ją parą
  2. po wejściu na stopnie ołtarza, klęka na najwyższym stopniu
  3. przyjąwszy Komunię, przyklęka w miejscu i udaje się na swoje miejsce
- po przyjęciu Komunii św. przez ministrantów, $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ wstają i udają się z obrusem komunijnym do balasek; razem z nimi przechodzą $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{C}2$
- po skończonej Komunii wiernych, $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ składają obrus komunijny i odkładają na kredensji i przy niej pozostają
- wszyscy wstają, gdy zostanie schowany Najświętszy Sakrament i pozostają w tej pozycji
- gdy $\mathcal{X}$ oczyści patenę, zabiera ją $\mathcal{A}1$; korporał nie jest chowany!
- $\mathcal{X}$ śpiewa trzy modlitwy po komuni; po nich $\mathcal{C}2$ zamyka i ściąga z ołtarza mszał
- $\mathcal{X}$ udaje się do sedilii i zmienia szaty - asystuje $\mathcal{C}1$

6 PROCESJA DO BOŻEGO GROBU

- $\mathcal{T}1$ i $\mathcal{T}2$ wychodzą z kadzielnicami, $\mathcal{O}$ - z ombrelino, $\mathcal{F}$ staje z krzyżem procesyjnym u wejścia do prezbiterium
- ministranci zapalają swoje świece
- $\mathcal{A}1$ przynosi na ołtarz monstrancję i przejrzysty welon do niej
- $\mathcal{X}$ wraz z $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{C}2$ udaje się do stopni ołtarza i sam wchodzi na górę
- po wystawieniu Najświętszego Sakramentu $\mathcal{X}$ schodzi po stopniach, zasypuje kadzidło i okadza N. S.
- po okadzeniu $\mathcal{C}2$ nakłada $\mathcal{X}$ welon naramienny i wraca na miejsce
- $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ z akolitkami (wziętymi z kredensji) dołączają do $\mathcal{F}$
- $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{C}2$ biorą kołatki
- gdy $\mathcal{X}$ bierze monstrancję, formuje się procesja w kolejności:

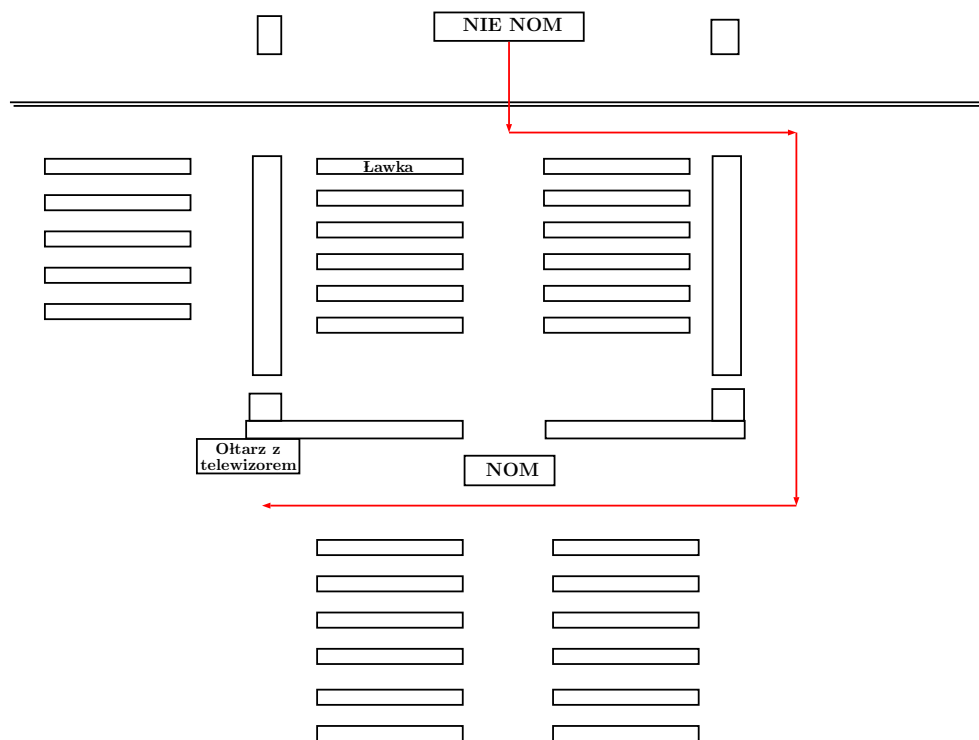
(stopnie ołtarza)

$\mathcal{C}2$ $\mathcal{X}$ $\mathcal{O}$ $\mathcal{C}1$

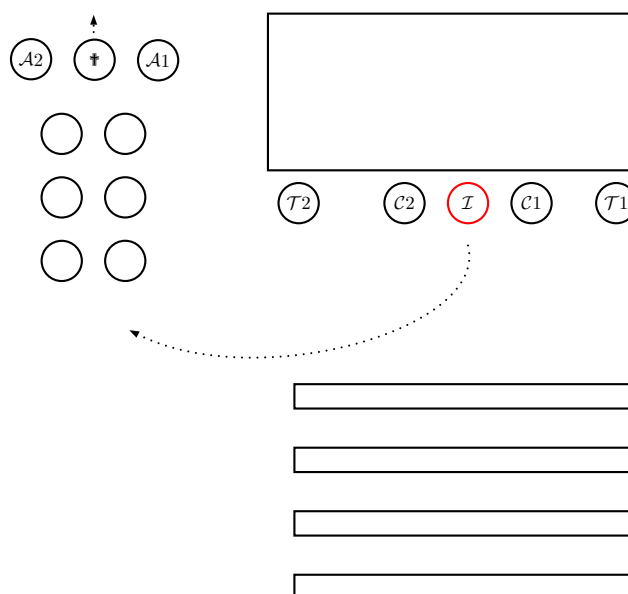
$\mathcal{T}1$ $\mathcal{T}2$

chór ze świeczkami (parami)

$\mathcal{A}2$ $\mathcal{F}$ $\mathcal{A}1$

- po dokonaniu wystawienia w Bożym Grobie następuje zasypanie i okadzenie oraz krótka adoracja

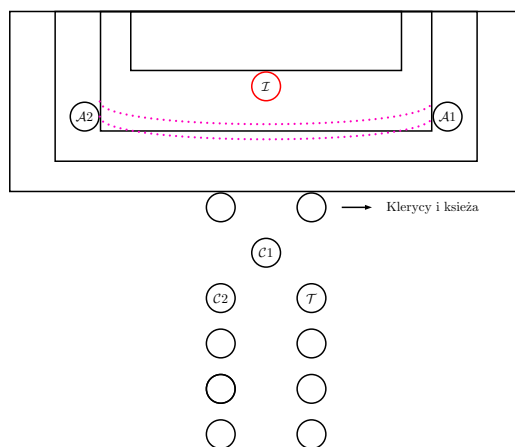

- procesja udaje się do zakrysti

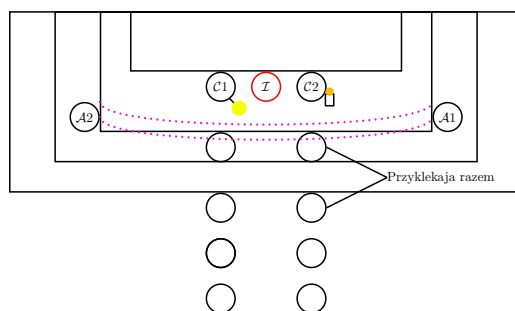
7 DODATEK

7.1 PRZYJMOWANIE KOMUNII ŚW. - Z INSTRUKCJI M. RUMINA

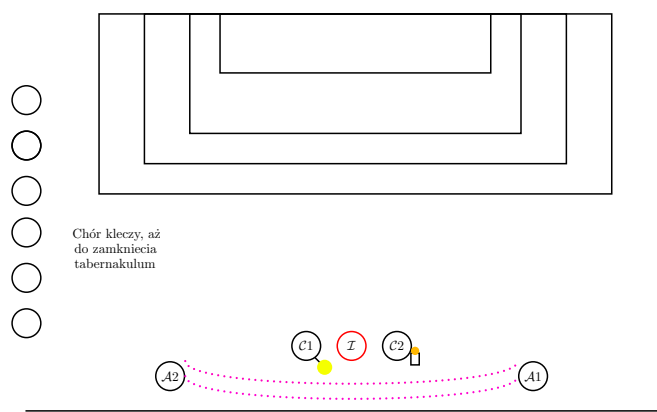
- na znak $\mathcal{C}1$ $\mathcal{A}1$ bierze z kredencji obrus komunijny, razem z $\mathcal{A}2$ klękają pośrodku, wchodzi na najwyższy stopień ołtarza i klękają twarzami do siebie (jeszcze nie rozkładają obrusu)
- ministranci biorący udział w lucernarium wchodzi dwójkami do prezbiterium, tworząc w ten sposób naturalną „kolejkę” do Komunii św. Przed nimi do kolejki wchodzi księża, klerycy ⁴ i $\mathcal{C}1$, za nimi reszta ministrantów z chóru. $\mathcal{C}1$ – zależnie od ilości duchownych i ministrantów może stać do komunii sam lub w parze

- po *Indulgentiam* rozkładany jest obrus komunijny
- $\mathcal{C}1$ podaje patenę pierwszemu duchownemu przyjmującemu Komunię św., albo jeśli nie ma duchownych trzyma ją sam. Po przyjęciu Komunii Św. zajmuje miejsce przy $\mathcal{X}$, gdzie asystuje z pateną
- $\mathcal{C}2$ lub $\mathcal{T}$ po przyjęciu Komunii św. zajmuje miejsce przy celebransie ze świeczką sanctusową

- $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ trzymający obrus przyjmują Komunię św. razem z $\mathcal{C}1$
- każda dwójka przystępująca do Komunii św. przyklęka **jednocześnie z poprzedzającą parą**, wchodzi na stopnie i klęka na dwa kolana. Po przyjęciu komunii znów przyklęka jednocześnie z parą stojącą za nimi. Ze stopni ołtarza schodzimy w lewo – do chóru.
- po przyjęciu Komunii Św. przez ministrantów $\mathcal{A}1$ i $\mathcal{A}2$ wstają i przechodzą do miejsca udzielania komunii wiernym. Z pateną i świeczką sanctusową asystują $\mathcal{C}1$ i $\mathcal{C}2$

⁴W Wielki Piątek najprawdopodobniej nie będzie żadnych kleryków ani księży. W takim razie wzmianki o nich pomijamy, a na rysunkach w ich miejsce wstawiamy pustą przestrzeń

8 DO POPRAWY

- Sprawdzić wcześniej czy są poprawne modlitwy na Żydów w OHS-ie
- Wybrać kompetentnych ministrantów do pateny i świeczki sanktusowej lub niech robią to ceremoniarze

---

WIGILIA PASCHALNA

---

1 PRZYGOTOWANIE DO OBRZĘDÓW

1.1 OLTARZ GŁÓWNY

- narazie pusto

2 LITURGIA ŚWIATŁA

- Do poświęcenia ognia wychodzimy następująco:
  - $\mathcal{T}$ z pustą kadzielnicą,
  - $\mathfrak{F}$,
  - $\mathcal{A}1$ z kropidłem,
  - $\mathcal{A}2$ z tacką z granami i rylcem,
  - $\mathcal{M}1$ z paschałem,
  - $\mathcal{C}2$ trzymając w ręku dalmatykę i stulę,
  - $\mathcal{C}1$ z kropidłem i OHS,
  - $\mathcal{X}$ w kapie.
- turyfer po dojściu do ogniska od razu wrzuca do środka węgielki, aby się rozpałyły.
- stajemy przed kościołem w następujących pozycjach:
- (tutaj będzie obrazek)
- następuje oświecenie ognia – modlitwa
- potem pokropienie ogniska – $\mathcal{A}1$ podaje kropidło bezpośrednio $\mathcal{X}$ i potem je odbiera. Także i on przytrzymuje kapę, aby się **nie spaliła**.
- po poświęceniu ogniska $\mathcal{T}$ nakłada do trybularza węgiel, następnie zasypanie i okadzenie. Teraz turyfer trzyma kapę, aby się **nie spaliła**.
- jeden z kantorów odpala od ogniska świeczkę i idzie z nią do kościoła (może to być M. Rumin)
- następnie naprzeciwko $\mathcal{X}$ staje $\mathcal{M}$ z paschałem. Po jego lewej staje $\mathcal{A}2$ z tacką z rylcem. $\mathcal{X}$ kreśli wszystkie litery i cyfry.
- poświęcenie gran: trzykrotne pokropienie i okadzenie ($\mathcal{A}1$ i podaje i odbiera kropidło, $\mathcal{T}$ podaje trybularz: bez zasypania!)
- włożenie wszystkich gran w paschał.
- $\mathcal{C}1$ odpala świeczkę od ognia i podaje $\mathcal{X}$. Ten odpala paschał i potem go błogosławi.
- $\mathcal{X}$ przebiera się w białą stulę i dalmatykę. Pomaga mu w tym $\mathcal{C}2$ oraz $\mathcal{A}2$.
- dopiero teraz następuje zasypanie.
- procesja z paschałem do kościoła: $\mathcal{T}$, $\mathfrak{F}$, $\mathcal{X}$ z paschałem, $\mathcal{C}$, $\mathcal{A}1$ $\mathcal{M}1$, który zabiera tackę i kropidło.
- trzykrotne Lumen Christi: zaraz po wejściu do kościoła na stopniu koło figury św. Jadwigi, potem w połowie nawy głównej (tam gdzie siedzą wierni) i w prezbiterium.
- UWAGA! Tu zmiana w stosunku do lat poprzednich. Zawsze wchodziliśmy do kościoła i skręcaliśmy w prawo. Tym razem w lewo. Uznałem, że paschał ma się kierować bezpośrednio do prezbiterium, a nie być obnoszony w procesji dookoła kościoła.

3 LITURGIA SŁOWA

- po przybyciu do prezbiterium stajemy następująco:
- (tutaj będzie grafika)
- następuje zasypanie, potem *℟* odmawia modlitwę, okadzenie księgi i *Exsultet*
- *℟* biorą z kredensu świece i odpalają sobie, podobnie *℟*1
- *℟*2 na słowa *O vere beata nox...* zapala lampy w prezbiterium.
- po orędziu paschalnym *℟*2 wraz z *℟*2 pomagają *℟* przebrać się z powrotem w kapę
- następnie *℟* odnosi dalmatykę do zakrystii i wraca na swoje miejsce razem z drugim OHS
- *℟*1 zabiera z pulpitu białą narzutkę i kładzie na pulpicie teksty prorocत्व
- *†* odnosi krzyż za ołtarz
- *℟* odnosi kadzielnicę i wraca na swoje miejsce
- siedzimy w prezbiterium następująco:
- (tutaj będzie odpowiednia grafika)
- następują prorocत्व
- po trzecim prorocत्व *℟* idzie po kadzielnicę i bokiem przemyka w stronę chrzcielnicy i zapala tam światła

4 LITURGIA CHRZCIELNA

- po ostatnim prorocत्व:
  - *℟*1 odpala od paschału akolitki
  - *℟* wraz z *℟*klęka po stronie lekcji na pierwszym stopniu
  - *†* idzie po krzyż procesyjny
- gdy *℟*ukłęknie kantorzy zaczynają śpiew *Litanii do Wszystkich Świętych*
- w tym czasie ustawiamy procesję do chrzcielnicy:
  - *℟*1 z **zapalonym** paschałem
  - *†* w towarzystwie *℟*
  - pozostali ministranci i kantorzy
- procesja rusza po słowach *Sancta Trinitas Unus Deus: miserere nobis*
- (tutaj będzie rysunek)
- po dojściu do chrzcielnicy kantorzy śpiewają kantyk *Sicut Cervus* i dopiero po nim zaczyna się poświęcenie wody chrzcielnej
- stoimy w następującym porządku:
- (tutaj będzie obrazek)
- następuje modlitwa *Omnipotens sempiterna Deus, respice*
- następnie druga modlitwa i poświęcenie wody (jak zwykle)
- potem zasypanie i okadzenie wody chrzcielnej
- zamiana kapy fioletowej
- odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych (przy chrzcielnicy) i pokropienie
- na pokropienie chór śpiewa stosowną pieśń (np. *Przez chrztu świętego wielki dar*)

- oleje i kapa biała leżą przygotowane na stoliku, podobnie kociołek na wodę święconą oraz garnek na nią, aby wierni mogli sobie jej więcej nabrać do domu
- $\mathcal{C}1$ podaje $\mathcal{X}$ oleje
- $\mathcal{C}2$ po nabraniu wody do kociołka i do garnka ucieka z pola widzenia bokiem i zaczyna przygotowywać prezbiterium do Mszy (jeszcze jak reszta jest w chrzcielnicy). Trzeba odstawić stojak na paschał na stronę ewangelii, odstawić pulpit, powiesić stulę na krzyż, ustawić relikwie, kwiaty. Na razie nie rozkładać obrusów!!!
- po okadzeniu wody chrzcielnej $\mathcal{T}$ też od razu ucieka bokiem i idzie pomagać $\mathcal{C}2$
- po skończonych odnowieniach ustawiamy procesję z powrotem do Ołtarza w tym samym porządku co poprzednio
- kantorzy intonują drugą część *Litanii do Wszystkich Świętych*
- po przybyciu do Ołtarza $\mathcal{M}1$ odstawia Paschał na swoje miejsce
- $\mathcal{C}1$ zapala od paschału świece na Ołtarzu i rozkłada obrusy – pomaga mu $\mathcal{M}1$
- $\mathcal{C}2$ zamienia się z $\mathcal{C}1$ miejscami i klęka z $\mathcal{X}$ po stronie lekcji na stopniu
- $\mathcal{A}$ wraz z $\mathcal{T}$ stoją przy kredensie
- kantorzy klękają na stopniach prezbiterium i kontynuują litanię
- $\mathcal{T}$ idzie już bokiem do zakrystii i przebiera się
- po wezwaniu *Peccatores* $\mathcal{X}$ wstaje i wraz ze wszystkimi udaje się do zakrystii, gdzie zmieniamy komże na ładniejsze, $\mathcal{X}$ ubiera ornat biały.

5 MSZA ŚW. I PROCESJA DO BOŻEGO GROBU

5.1 MSZA ŚW.

- po przebraniu się od udajemy się procesyjnie do Ołtarza i rozpoczyna się Msza św.
- nie ma modlitw u stopni Ołtarza, nie ma Confiteor, Od razu Aufer a nobis
- zasypanie i okadzenie
- $\mathcal{A}1$ niech ma na uwadze, że nie musi Mszału zabierać z Ołtarza, bo ten jest na stoliku; ale trzeba go po okadzeniu ustawić na ołtarz
- $\mathcal{C}2$ posługuje przy Ołtarzu; teraz on jest ważniejszy
- $\mathcal{A}$ na *Gloria* dzwonią dzwonkami; w tym czasie w sygnaturkę uderza $\mathcal{T}$ i $\mathcal{C}1$
- Msza biegnie normalnie; $\mathcal{C}1$ idzie w tym czasie do chrzcielnicy i sprząta co nieco.
- przed komunią (po przyjęciu komunii przez $\mathcal{X}$) $\mathcal{C}2$ zaczyna *Confiteor*!!!
- po komunii są *Laudesy*. Pamiętamy, że na słowa *Benedictus* żegnamy się znakiem krzyża
- potem jest zasypanie i okadzenie ołtarza, $\mathcal{X}$, usługujących i wiernych (jak w trakcie ofiarowania)
- po *Ite missa est, alleluia, alleluia* i błogosławieństwie nie ma ostatniej ewangelii.
- $\mathcal{X}$ przebiera ornat na kapę
- potem procesyjnie udajemy się do Grobu.
- $\mathcal{C}2$ zabiera ze sobą dzwonki
- $\mathcal{C}1$ przygotowuje Ołtarz i za chwilę dojdzie do reszty.

5.2 PRZY GROBIE

- ustawiamy się następująco:
- (tutaj będzie rysunek)
- wszyscy klękamy
- *X*intonuje *Gloria, tibi Trinitas*
- po skończeniu modlitw *M*1 wstaje i bierze figurę Zmartwychwstałego i staje obok *†*
- procesja rusza jak tylko rozpocznie się śpiew pieśni po polsku i wygląda następująco:
- (tutaj obrazek)
- po przybyciu do Ołtarza, *A* i *†* stają przy kredensie, *M*1 ustawia figurę zmartwychwstałego po stronie ewangelii i schodzi na swoje miejsce, *T* staje po swojej stronie, *E*2 staje u stopni Ołtarza po prawej stronie *X*, a *E*1 jak już odstawi parasolkę to staje po lewej stronie *X*
- śpiewamy na stojąco *Te Deum*
- potem jest błogosławieństwo (nie ma podnoszenia krzyża, nie ma *Przed tak wielkim sakramentem*)
- na koniec *X*intonuje *Regina Caeli*, odmawia modlitwę i po tym schodzimy procesyjnie do zakrystii

Wesołych Świąt Zmartwychwstania Pańskiego!